CİLT 4

2019
2020
YILI

KAZI ÇALIŞMALARI

Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü

2019-2020 YILI KAZI ÇALIŞMALARI

CİLT 4

ANKARA 2022

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI ANA YAYIN NO: 3714/4
Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü Ana Yayın No: 192/4

Editör
Dr. Adil ÖZME

e-ISBN: 978-975-17-5051-8 (Takım)
978-975-17-5058-7 (4.Cilt)

Grafik Tasarım
Nihal KARAPEK

Kapak Fotoğrafı
Abdulkadir ÖZDEMİR
Aşağı Kaleköy Barajı Projesi / Murat Höyük 2019 Yılı Kurtarma Kazısı

Not: Kazı raporları, dil ve yazım açısından Dr. Adil Özme tarafından denetlenmiştir. yayımlanan yazıların içeriğinden yazarlar sorumludur.

İÇİNDEKİLER

Ömer ÖZYİĞİT
2019 YILI PHOKAIA KAZI ÇALIŞMALARI 7

Mevlüt ÜYÜMEZ, Özdemir KOÇAK, Mustafa BİLGİN, İsmail BAYTAK
BOLVADİN ÜÇHÖYÜK 2020 YILI KAZILARI 17

Özlem TÜTÜNCÜLER BİRCAN, Yılmaz AKKAN, Abdülbari YILDIZ
ÇAKIRBEYLİ KÜÇÜKTEPE HÖYÜK 2019 YILI KAZI ÇALIŞMALARI 33

Roland R. R. SMITH
APHRODISIAS 2019 ve 2020 47

Rafet ÇAVUŞOĞLU, Hanifi BİBER, Hakan YILMAZ, Sinan KILIÇ, İsmail COŞKUN,
Mehmet Fuat LEVENDOĞLU, Orhan VAROL, Cem HAYDAROĞLU, Erdal POLAT
VAN ÇAVUŞTEPE KALESİ VE URARTU NEKROPOLÜ 2019-2020 YILI
ÇALIŞMALARI 67

Recai KARAHAN, Mehmet KULAZ
AHLAT SELÇUKLU MEYDAN MEZARLIĞI KAZISI 2019-2020 YILI
ÇALIŞMALARI 81

Remzi YAĞCI, Deniz KAPLAN, H. Arda BÜLBÜL
SOLİ POMPEİOPOLİS KAZILARI 2018-2019-2020 93

Rüstem ASLAN
2019 VE 2020 YILI TROYA KAZISI SONUÇLARI 103

Sabine LADSTÄTTER, Martin STESKAL, Filiz ÖZTÜRK
EPHESOS 2018-2019 113

Sachihiro OMURA
KAMAN-KALEHÖYÜK 2018-2019 KAZI ÇALIŞMALARI 139

Scott BRANTING, Sevil BALTALI TIRPAN, Joseph W. LEHNER, Dominique LANGIS-BARSETTI, Tuna KALAYCI, Nilüfer BATURAYOĞLU YÖNEY, Sarah R. GRAFF, Amanda GROFF, Soran AVCİL, Lucas PROCTOR, Jessica ROBKIN, Paige PAULSEN
KERKENES 2019 155

Selçuk SEÇKİN
YALOVA ALTINOVA/ÇOBANKALE KAZISI 2019-2020 YILI ÇALIŞMALARI 167

Sema DOĞAN, Ebru F. FINDIK, Vera BULGURLU
AZİZ NİKOLAOS KİLİSESİ KAZILARI 2019-2020 YILLARI ÇALIŞMALARI 177

Serdar AYBEK, Burak ARSLAN, Yılmaz BALIM, Umut CANSEVEN, Vedat ONAR, Emine AKKUŞ-KOÇAK, Ezgi DUMAN
METROPOLİS ARKEOLOJİK ARAŞTIRMALARI, 2019/2020 199

Sevinç GÜNEL, Tolga Kaan KIYAK
ÇİNE-TEPECİK 2019-2020 YILI KAZILARI 221

Sinan MİMAROĞLU, Mustafa BÜYÜKKOLANCI, Fırat BARANAYDIN, Elif KARABACAK, Emine TOK, Barış GÜR, Mehmet GÖRGÜLÜ, Fatih TEPGEÇ
AYASULUK TEPESİ VE ST. JEAN ANITI KAZISI 2019 VE 2020 YILI KAZI, RESTORASYON VE KONSERVASYON ÇALIŞMALARI 239

Sedef ÇOKAY KEPÇE, Aşkım ÖZDİZBAY, Aytaç DÖNMEZ
PERGE KAZISI 2020 YILI ÇALIŞMALARI 251

Şahin YILDIRIM
SATALA 2019 VE 2020 YILLARI KAZI VE RESTORASYON ÇALIŞMALARI 265

Şahin YILDIRIM
TİOS/TİEİON ANTİK KENTİ 2019 VE 2020 YILLARI KAZI ÇALIŞMALARI 283

Şengül AYDINGÜN, Haldun AYDINGÜN, Blazej STANİSLAWSKİ, Ülkü KARA, Ayberk ENEZ, Alkiviadis GİNALİS, Hakan KAYA
KÜÇÜKÇEKMECE GÖL HAVZASI (BATHONEA) KAZILARI 2019-2020 YILLARI ÇALIŞMALARI 299

Şevket DÖNMEZ, Aslıhan YURTSEVER BEYAZIT, Hüseyin AKILLI, Mona SABA, Burçin ADISÖNMEZ, İmran FİDAN
OLUZ HÖYÜK KAZISI ONÜÇÜNCÜ (2019) VE ONDÖRDÜNCÜ DÖNEM (2020) ÇALIŞMALARI: DEĞERLENDİRMELER VE SONUÇLAR 309

Taner KORKUT, Çilem UYGUN, Bilsen ÖZDEMİR, Ozan USANMAZ
TLOS 2019-2020 KAZI ETKİNLİKLERİ 335

Ümit AYDINOĞLU
DIOCAESAREA/UZUNCABURÇ 2019-2020: ANTİK KENT YAYILIM ALANI ARAŞTIRMALARI VE KAZI ÇALIŞMALARI 355

Vasıf ŞAHOĞLU, Ümit ÇAYIR, Ümit GÜNDOĞAN, Mustafa İNCİRLİLİ, İrfan TUĞCU, Ramazan GÜLER
ÇEŞME – BAĞLARARASI 2019 YILI KAZILARI 367

Vasıf ŞAHOĞLU, İrfan TUĞCU, Ümit GÜNDOĞAN, Mustafa İNCİRLİLİ, Yeşim ALKAN
LİMAN TEPE 2020 YILI KARA VE SU ALTI ÇALIŞMALARI 385

David SCHLOEN, Virginia R. HERRMANN, Murat DİRİCAN, Kathryn R. MORGAN, Sebastiano SOLDİ, Tuna KALAYCI
ZİNCİRLİ HÖYÜK KAZILARI 2019-2020 403

B. Yelda OLCAY UÇKAN, Gökçen Kurtuluş ÖZTAŞKIN, Muradiye ÖZTAŞKIN, Seçkin EVCİM
OLYMPOS KAZISI 2019 VE 2020 YILI ÇALIŞMALARI 415

Yusuf ALBAYRAK
SOĞMATAR ANTİK KENTİ 2020 YILI KAZI ve TEMİZLİK ÇALIŞMALARI 435

Yusuf SEZGİN, Mesut EROĞLU, Baykal BAŞDEMİR, Ayşe ÇELEBİ, Furkan ZIH, Burkay KIZILBUĞA
AİGAİ 2019-2020 YILLARI ÇALIŞMALARI 443

S. Yücel ŞENYURT, Atakan AKÇAY, Umut ZOROĞLU, Leyla YORULMAZ, A. Emirhan BULUT
KURUL KALESİ 2019-2020 YILLARI KAZI ÇALIŞMALARI 461

SOĞMATAR ANTİK KENTİ 2020 YILI KAZI ve TEMİZLİK ÇALIŞMALARI

Yusuf ALBAYRAK*

Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğünün izni ile Şanlıurfa Müzesi başkanlığında gerçekleştirdiğimiz, Şanlıurfa İli, Yağmurlu Köyü sınırları içerisinde kalan kırsal alandaki Soğmatar Antik Kenti 2020 yılı kazı ve temizlik çalışmaları Eylül ayı içerisinde bir ay sürmüştür. Bu dönem çalışmaları ekip listesinde isimleri verilen Doç. Dr. Yusuf Albayrak'ın bilimsel danışmanlığında Arkeolog Azize Turgut, Arkeolog Nupelda Ada, Arkeolog Adnan Hamza Güven, Arkeolog Şengüzar Şensoy, Arkeolog Tuğçe Kocael, Antropolog Nazlı Akbaş, Şanlıurfa Müzesinden Uzman Yusuf Koyuncu, Uzman Mehmet Batur'un katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

Antik Dönemde Edessa Krallığı'nın sınırları içerisinde yer alan Soğmatar, bugünkü Şanlıurfa İli'nin 60km. güneydoğusunda, Harran İlçesi'nin ise 40 km. kuzeydoğusunda Tektek Dağları'nda önemli pınarların bulunduğu bir yerdedir[1].

Soğmatar'ın bulunduğu alan çoğunlukla alçak tepeler şeklinde kayalıklardan oluşmaktadır. Alana girişte kuzeyde yer alan alçak tepenin güney sırtlarında kaya mezarları, köyün içerisinde höyük ve sırtlarda yer alan tepelerde kaya mezarları yer almaktadır.

NEKROPOL ALANI ÇALIŞMALARI

Nekropol alanında 2016, 2017 ve 2018 yıllarında yapılan çalışmalarımızda ortaya çıkarılan mezarlar K-1'den K-76'ya kadar numaralandırılmıştı. Nekropol alanında yapılan bu çalışmalara 2020 yılında da devam edilmiştir. Bu çalışmalar, 5 kaya mezarında sürdürülmüş ve bu mezarlar K-77 den K-81'e kadar numaralandırılmıştır.

K-77 Numaralı Kaya Mezarı

Erken Tunç Çağı kuyu tarzı girişli mezarlardandır. Mezar odası girişine ulaşmak için açılan kuyu kısmı, dikdörtgen formlu ana kayaya oyularak şekillendirilmiştir. Erken Tunç Çağında yapılmış ve herhangi bir değişikliğe ve tahribata uğramadan günümüze korunagelmiştir. 125cm.x118cm. ölçülerindedir. Kuyunun kuzey duvarında yer alan kapı açıklığı 70cm. yüksekliğinde ve 56cm. enindedir. Tek odalı mezar odasının zeminin giriş açıklığından 90cm. aşağıdadır. Zeminde 50cm. eninde 30cm. yüksekliğinde bir merdiven yer almaktadır. Mezar odasının ölçüleri 310cm.x280cm. ve yüksekliği 190cm.dir. Mezar odası sade yapılmıştır. Mezar odasının tavan kısmı kireçle sıvalıdır. Buluntu olarak, sağlam olarak pişmiş topraktan seramikler, insan ya da hayvana ait olabileceği düşünülen kemikler ele geçirilmiştir.

* Doç. Dr. Yusuf ALBAYRAK, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Sanat Tarihi Bölümü, Ankara/TÜRKİYE, Orcid no: 0000-0002-2001-6718, albayrakyusuf55@hotmail.com

1 Çelik-Albayrak 2019, 63.

K-78 Numaralı Kaya Mezarı

K-77 mezarının 4m. kuzeyinde ve kendisiyle aynı doğrultuda yer almaktadır. Dikdörtgen planlı olan kuyu kısmı 5x115cm. ölçüsünde olup derinliği 1.45cm.dir. Kuyunun güney duvarında iki adet basamak yer almaktadır. İlk basamak kuyu zemininden 20cm. yukarıda ve 15cm. genişlikte olup, ikinci basamak ilk basamaktan 28cm. daha yüksek ve 15cm. genişliktedir. Kuzeyde yer alan kapı açıklığı 90cm. yükseklikte, 60cm. genişlikte ve 90cm. derinliktedir. Tek odalı mezar odasının zemini, kapı açıklığından itibaren 80cm.dir. Zemin 60cm. uzunluğunda 30cm. genişliğinde ve 30cm. yüksekliğindedir. Mezar odası 350cm.x300cm. ölçülerinde olup, yüksekliği 170cm.dir. Mezar odası sade bir yapıda olup tavanı kireçle sıvalıdır. Buluntu olarak, bronz malzemeden yapılmış bız, kırık broş parçası, pişmiş topraktan yapılan baş kısmı kırık figürin, pişmiş topraktan yapılan araba tekerleği, obsidyen dilgi parçaları, pişmiş toprak seramik kap parçaları ve kemikler ele geçirilmiştir.

K-79 Numaralı Kaya Mezarı

K-78 No.lu mezarın 6m. kuzeydoğusunda bir kaya mezarı tespit edilmiştir. İlk olarak Erken Tunç Çağında yapılan bu mezar, Roma Döneminde değişikliğe uğratılarak Roma kaya mezarı mimarisine dönüştürülmüştür. Bu değişiklik sırasında kuyu kısmı güneye doğru genişletilerek merdivenli *dromos* yapılmıştır. *Dromos* uzunluğu 247cm. genişliği 88cm.dir. *Dromos*ta 3 adet basamak yer almaktadır. Bir ve ikinci basamakların uzunlukları 28cm. yükseklikleri 30cm. dir. Ancak üçüncü basamak ile kapı açıklığı arasında 88cm.lik boşluk bırakılmıştır. Kapı açıklığının yüksekliği 72cm. genişliği 55cm. ve 30cm. derinliğindedir. Basamaksız olarak girilen mezar odası tek odalı ve sade yapılmıştır. Roma kaya mezarı mimarisine dönüştürülen mezar odasında *Arcasolium*lara rastlanmaması bu mezarların tam olarak değiştirilmediğini ve yarım bırakılmış olabileceğini göstermektedir. Buluntu olarak parfüm şişesi, alçak kaideli sunu kapları, çok sayıda seramik parçaları ve kemik parçaları ele geçirilmiştir.

K-80 Numaralı Kaya Mezarı

K-78 No.lu mezarın 4m. doğusunda yer almaktadır. Mezar odasının giriş kısmı ve sahip olduğu mezar odası toprakla dolu olduğundan kazılarak temizlenmiştir. İlk Erken Tunç Çağında yapılan bu mezar, Roma Döneminde değişikliğe uğratılmıştır. Mezarın kuyu girişinin güneye doğru genişletilerek 7 adet basamak eklenerek bir *dromos* oluşturulduğu görülür. *Dromos*un uzunluğunun 315cm. genişliğinin 107cm. olduğu ölçülmüştür. Merdiven uzunluklarının 20cm. yüksekliklerinin 25cm. olduğu, kapı açıklığının ise 110cm. yüksekliğinde, 60cm. genişliğinde ve 40cm. derinliğindedir. Mezar odasına girişin sağlandığı tek basamağın uzunluğu 56cm. yüksekliği ise 15cm. olduğu görülmektedir. Genel anlamda mezar odası 380cm.x360cm. ölçülerinde, yüksekliği ise 185cm.dir. Tek odalı mezarın 185cm. uzunluğa, 95cm. yüksekliğe ve derinliğe sahip 3 adet *arcasolium*u vardır. Ancak karşı duvarın karşısındaki sunağın varlığından kaynaklı olarak *arcasolium* duvarın kuzeydoğu köşesine açılmıştır. Sunak, 122cm. yükseklikte, 88cm. genişlikte ve 50cm. derinliktedir. Sunağın hemen önün-

de 87cm.x78cm. ölçülerinde ve 6cm. yükseklikte bir seki yer almaktadır. Bu sekinin sunu amaçlı yapılmış olabileceği düşünülmektedir. Mezar odası buluntular arasında; bir insana ait parmak kemiklerinin muhafaza edildiği pişmiş topraktan sunu kabı ve çok sayıda seramik parçalar tespit edilmiştir.

K-81 Numaralı Kaya Mezarı

K-77 No.lu mezarın 4m. doğusunda bölgede bulunan diğer mezar yapılarında olduğu gibi toprakla dolu olan bir mezar odası bulunmuştur. Yine bölgede yer alan mezar yapılarındaki benzer tipolojinden yola çıkılarak erken dönem kullanımının ETÇ'de olduğu ve Roma Döneminde değişikliğe uğratıldığı 4 basamaklı bir *dromos* eklenmiş olduğu görülmektedir. *Dromos*, 250cm. uzunluğa ve 100cm. genişliğe sahiptir. Mezar odası 2.80cm.x3.00cm. ölçülerinde olup, yüksekliği 185cm.dir. Sadece girişte kuzey duvarda *arcasolium*a rastlanılmıştır. *Arcasolium*, 180cm. uzunluğa 80cm. yükseklik ve derinliğe sahiptir.

NEKROPOL ALANI DIŞINDAKİ ÇALIŞMALAR

2020 yılı çalışmalarımızda Soğmatar Antik Kenti'nin batısında yer alan tepe üzerinde iki adet tekne tipi kaya mezarı tespit edilmiştir. 185cm.x75cm. ölçülerinde, 120cm. derinliğinde ana kayaya oyulmuş tekne tipinde benzer iki adet kaya mezarları yer almaktadır. Üst örtüsüne ait bir bulgu ele geçmemiştir.

Soğmatar'da Pognon Mağarası olarak adlandırılan mağaranın batısındaki tepenin doğu yamacında toprakla dolmuş olan kanallarda yapılan temizleme çalışmalarında 6 adet kanal ortaya çıkarılmıştır. Doğu – batı doğrultulu yan yana açılan 6 adet kanalın uzunlukları 550cm. ile 615cm. arasında değişirken, genişlikleri de 30 cm ile 40 cm arasında, derinlikleri 20cm.dir. Bu kanallarla bağlantılı olarak 2m. batısında dikdörtgen bir çukur yer almaktadır. Çukurun ölçülerine bakıldığında uzunluğunun 58cm. genişliğinin 52cm. ve derinliğinin 20cm. olduğu tespit edilmiştir. Bu çukur ile bağlantılı olarak 1m. batısında 98cm. uzunluğa, 30cm. genişliğe, 10cm. derinliğe sahip bir başka çukur daha yer almaktadır.

DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

2020 yılında yaptığımız çalışmalarda 5 adet kaya mezarı ortaya çıkarılmıştır. Bu mezarlardan 2'si Erken Tunç Çağına tarihlendirdiğimiz kuyu girişli kaya mezarı olup, diğer 3'ü de Roma kaya mezarı mimarisi özelliği göstermektedir. 4 yıl boyunca devam eden çalışmalarımızda Soğmatar Nekropol'ünde ortaya çıkarılan kaya mezarlarının tümü ana kaya oyularak yapılmış olan oda mezarlardır. Ana kaya oyularak yapılmış olan oda mezarlar, "kuyu-ve-oda-oda mezar"[2] veya büyük kaya kitlelerinin tabii oyuk ve aralıkları ile ana kayaya direkt oyularak yapılan mezarlar olarak tanımlanmaktadır[3]. Kaya oyuğu mezar geleneği, M.Ö. 3.

2 Orthmann 1980, 101.

3 Ozguc 1948, 14.

binyılın ikinci çeyreğinde Erken Tunç Çağı 3-4 evresinde Kuzey Suriye'de Orta Fırat Bölgesi'nde yaygın olarak görülmeye başlanmıştır ve kronolojik olarak da Erken Tunç Çağın geç evresine (M.Ö. 2350-2000) yerleştirilmişlerdir. Ana kayaya oyularak yapılmış olan mezarlara, Kuzey Suriye'de El-Qitar[4], Tell Hadidi[5], Shamseddin[6], Djerniye[7], Tell Tawi[8], Halawa[9], Tell Selenkahiye[10], Anadolu'da Karkamış'ın 30km. batısında yer alan Dibecik Höyük[11], Halfeti ve Göklü mezarları ile Oğuzeli Mezarı'nda[12] rastlanmaktadır. Soğmatar Nekropolü'nde ilk olarak Erken Tunç Çağında yapılan tek odalı kaya mezarların bazıları Roma Döneminde değişikliğe uğratılarak yeniden kullanım görmüştür. Bu şekilde değiştirilip Roma mimarisini yansıtan mezarların tümü *dromos*lu tek odalı ve *arcasolium*ludur.

Mezarların tümü tek odalıdır. Tek odalı kaya mezarlarının yapımları kolay olduğundan, her dönem bunların oldukça yaygın olduğu görülür. Ayıca, düşük maliyetli olmaları ve birkaç kuşak boyunca kullanılmaları onların en sık kullanılan kaya mezar tipleri olmalarını sağlamıştır[13]. Mezar odaları kare veya dikdörtgen plan göstermektedir. Kuzey Suriye'de Tunç Çağından beri kullanılan kayaya oyulmuş mezar odaları ile Urartu kaya mezar geleneği Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ni etkilemiştir[14]. Erken ve Geç Demir Çağında yaygın olan kayaya oyulmuş oda mezarlar Frig ve Lydia Bölgesi'nde görülmektedir. Ancak oda mezarların tüm Demir Çağı içerisinde en iyi örneklerinin olduğu bölge Urartu kültürünün görüldüğü bölgedir. Mezarların içerisi sade şekilde olup içlerinde herhangi bir mimari süsleme yoktur. Soğmatar Nekropolü'nde kaya mezarların tümünün girişi güneye bakar ve kuzey güney yönünde uzanırlar. İlk olarak Erken Tunç Çağında yapılan bu mezarlar Romalılar tarafından kendi mezar mimarisi geleneğine göre değiştirilmiştir. Kuyu şeklinde olan girişler güneye doğru genişletilerek merdivenli *dromos*lar açılmış, giriş açıklığı daha da genişletişmiş, mezar odası da genişletilerek duvarlarına *arcasolium*lar eklenmiştir.

KAYNAKÇA

Akçay, T. (2008). *Olba Mezarları*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Mersin Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.

4 Sagona 1986, 107-119.

5 Dornemann 1977, 113-150.

6 Meyer 1991, 43

7 Meyer 1991, 43

8 Orthmann 1980, 100-103.

9 Orthmann 1981, 53-59.

10 van Loon 1973, 146.

11 Sertok 2007, 238.

12 Engin - Beyazlar 2006, 1-44.

13 Akcay 2008, 58.

14 Akcay 2008, 58.

Çelik, B.- Albayrak, Y. (2019). "Soğmatar'dan Ele Geçen Bir Kartal Figürü", *Karadeniz, Uluslararası Bilimsel Dergi*, Vol 42: 60-67.

Dornemann, R. H. (1977). "Teli Hadidi: A Millennium of Bronze Age City Occupation", ed. D. Freedman, Archaeological Report From the Tabqa Dam Project-Euphrates Valley, *Syria/AASOR* 44, 113-150.

Engin, A. – Beyazlar, A. (2016). "Bir Erken Tunç Çağı II-III Kaya Oyuğu Mezarı ve Ortaya Koyduğu Yeni Bulgular", *Eurasian Academy of Sciences Eurasian Art&Humanities Journal* Volume 5, 1-44.

Meyer, J. W. (1991). Gräber des 3. Jahrtausends v. Chr. im syrischen Euphrattal, 3. Ausgrabungen in Samseddin un Djerniye, Schriften zur Vorderasiatischen Archäologie, Herausgegeben von Winfried Orthmann Band 3, Saarbrücker Druckerei und Verlag, Bonn.

Orthmann, W. (1980)."Burial Customs of the 3rd Millennium B.C. in the Euphrates Valley", in J.-C. Margueron (ed.), *Le Moyen-Euphrate: Zone de contacts et d'echanges. Actes du Colloque de Strasborg. 10-12 Mars 1977,* Travaux du centre de recherche sur le Proche-Orient et la Grece antiques 5, Brill, Leiden: 97-105.

Orthmann, W. (1981). Halawa 1977 bis 1979, Saaarbrücker Beitrage zur Altertumskunde herausgegeben von Rolf Hachmann und Walter Schmitthenner, 31, Rudolf Habelt Verlag GMBH. Bonn.

Ozguc, T. (1948). *Ön Tarihte Anadolu'da Ölü Gömme Adetleri*, Türk Tarih Kurumu, Ankara.

Sagona, A. (1986). "An Early Bronze Age IV Tomb at El-Qitar, Syria", *Abr-Nahrain* 24, 107-119.

Sertok, K. (2007). "Fruit Stands and the Definition of a Cultural Area around Carchemish", *Euphrates Valley Settlement. The Carchemish Sector in the Third Millennium BC, ed. Edgar Peltenburg, Levant Supplementary* Series 5. Oxford: Oxbow Books, 238-249.

Van Loon, M. (1973). "A First Result of the 1972 Excavations at Tell Selenkahiye", *Annales Archeologiques Arabes Syriennes* 23, 145-158.

Resim 1: Nekropol alanı.

Resim 2a-b: K-78 No.lu mezar girişi ve mezar odası.

Resim 3a-b: K-80 No.lu dromoslu giriş ve mezar odası.

Resim 4a-b: Tekne tarzı kaya mezarları.

Resim 5: Kanallar.